

Spis treści

Wprowadzenie.....	9
Rozdział I	
MIGRACJE MIĘDZYNARODOWE W KONTEKŚCIE ŚWIATA DOBY UNIFORMIZACJI – PRÓBA CHARAKTERYSTYKI ZJAWISKA	17
1. Oblicze świata doby globalizacji.....	17
1.1 Globalizacja jako proces gospodarczy a ruchy migracyjne	20
1.2. Globalizacja w kontekście procesów społeczno-(pop)kulturowych a migracje międzynarodowe	26
1.3. Transnacionalizm – oddramatyzowanie migracji. Aspekt wsparcia społecznego	32
2. Globalizacja przyczynkiem przemian współczesnego rynku pracy. Unia Europejska jako egzemplifikacja uniformizacji rynku pracy	34
2.1. Polityka zatrudnienia w Unii Europejskiej – regulacje formalnoprawne. Wskazania teoretyczne	37
2.2. Europejska Strategia Zatrudnienia.....	40
2.3. Swobodny przepływ pracowników w strukturach Unii Europejskiej	47
Rozdział II	
MIGRACJE MIĘDZYNARODOWE – CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA I JEGO FORM DOMINUJĄCYCH.....	50
1. Migracje międzynarodowe – rozważania terminologiczne.....	50
2. Mechanizmy migracji. Przegląd teorii migracji.....	59
2.1. Teorie ekonomiczne migracji	60
2.2. Teorie socjologiczne migracji	62
3. Fazy migracji. Determinanty adaptacji.....	65
Rozdział III	
SPECYFIKA POLSKICH MIGRACJI ZAGRANICZNYCH	70
1. Historia i dynamika migracji zagranicznych Polaków	70
1.1. Przedakcesyjne migracje Polaków	71
1.2. Poakcesyjne emigracje Polaków	75

2. Wybrane aspekty socjopedagogicznego dyskursu nad polską emigracją poakcesyjną.....	90
2.1. Deprecjacja kwalifikacji czy życiowa zaradność? Drenaż mózgów w kontekście doniesień medialnych.....	90
2.2. Ponowoczesna migracyjna sieć wsparcia – kasus migracyjnej blogosfery ...	94
3. Migracje powrotne.....	102
3.1. Teoretyczne modele migracji powrotnych.....	102
3.2. Konsekwencje i pułapki wynikające z powrotu	104
3.3. Powroty Polaków w okresie kryzysu gospodarczego.....	108

Rozdział IV

METODOLOGIA AUTORSKICH WERYFIKACJI EMPIRYCZNYCH	110
1. Cele projektu badawczego.....	110
2. Problemy badawcze w zaprojektowanych weryfikacjach empirycznych.....	111
3. Metody i techniki badawcze wykorzystane w badaniach.....	114
4. Charakterystyka terenu badań i organizacja badań	116

Rozdział V

EMIGRACJA ZAROBKOWA I POWRÓT DO KRAJU W DOŚWIADCZENIACH WSPÓŁCZESNYCH POLAKÓW – PREZENTACJA WYNIKÓW BADAŃ	118
1. Społeczno-demograficzna charakterystyka respondentów – emigrantów powrotnych.....	119
1.1. Struktura płci respondentów	119
1.2. Struktura wykształcenia emigrantów powrotnych.....	120
1.3. Wiek respondentów	122
1.4. Struktura rodziny własnej młodych emigrantów powrotnych.....	124
1.5. Wcześniejsze doświadczenia migracyjne respondentów. Znajomość języka obcego	125
1.6. Kierunki poakcesyjnych migracji i czas trwania migracyjnego wyjazdu	129
2. Motywy migracji – cele i charakter emigracyjnych wyjazdów	131
2.1. Czynniki skłaniające do wyjazdu w ujęciu socjopedagogicznym	135
2.2. Migracyjne źródła informacji w kontekście migracyjnych oczekiwań związanych z krajem przyjmującym.....	138
2.3. Trudności adaptacyjne i problemy towarzyszące migrantom w kontekście migracyjnych sieci wsparcia	142
3. Sytuacja ekonomiczna emigrantów.....	151
3.1. Sytuacja ekonomiczna emigrantów przed wyjazdem migracyjnym.....	151
3.2. Sytuacja ekonomiczna imigrantów z Polski w krajach europejskich	154
3.3. Status ekonomiczny badanych po powrocie z emigracji.....	155
4. Doświadczenia zawodowe respondentów w trzech perspektywach temporalnych	159
4.1. Sytuacja zawodowa emigrantów w Polsce – etap sprzed emigracji zarobkowej.....	159

4.2. Imigracyjne zatrudnienie respondentów	162
4.3. Reemigranci na polskim rynku pracy	170
5. Migranci w sieci społecznej (samo)pomocy	171
5.1. Formy kontaktu z rodziną w Polsce i ich częstotliwość	176
6. Motywy skłaniające do powrotu do Polski	178
6.1. Obawy związane z powrotem do kraju	181
7. Efekty migracji zarobkowych respondentów – próba bilansu	186

Rozdział VI

POAKCESYJNA EMIGRACJA MŁODYCH POLAKÓW. EMIGRANCY CZY OBYWATELE EUROPY – WNIOSKI KOŃCOWE	196
1. Struktura racji migracyjnego działania	196
2. Deprecjacja kwalifikacji – marnotrawstwo mózgów – fenomen (nie)tylko imigracyjny	200
3. Problemy migrantów w kraju przyjmującym i sposoby radzenia sobie z nimi. „Cyber-rodzinna” sieć migracyjnego wsparcia	203
4. Bieda, dobrobyt, oszczędności, czyli 3 perspektywy doświadczeń związanych z sytuacją ekonomiczną migrantów	207
5. Wyjechali biedni, przyjechali (na chwilę?) odmienieni – bogatsi w doświadczenia i (poza)ekonomiczny potencjał	208

Zakończenie. Rekomendacje. Potrzeba wsparcia	213
---	------------

Aneks	219
1. Mailowa korespondencja respondenta i jego mamy	219
2. Ankieta	229
Część I – Pobyt w Polsce – Etap sprzed emigracji	230
Część II – Pobyt za granicą – Etap emigracji	234
Część III – Powrót z emigracji – Powrót do Polski	241
3. Opracowanie statystyczne	250

Bibliografia	259
---------------------------	------------

Post-accession migration. The theoretical and empirical context. Social support (Summary)	274
--	------------